

Kadınlar İçin En İyi Şirketler

Kadın, Tanrı'nın ikinci hatasıdır.
FRIEDRICH W. NIETZSCHE

TÜRKİYE'DEKİ ŞİRKETLER DE AYNEN NIETZSCHE gibi düşünüyor olmalı. Bu yıl ikincisini hazırladığımız "Kadınlar için En İyi Şirketler" araştırmamız, mevcut söylemi onaylıyor: Kadınlara üst kademe yer yok, yönetim kurullarının kapısı ise aile üyesi değilseniz, kapalı! Buna karşılık toplam çalışan sayısında ve orta kademe kadınlara lehine daha dengeli bir dağılım var.

238 bin 984 çalışanı kapsayan araştırmada ilk 100'e giren şirketleri listeledik. Türkiye'deki toplam 23 milyon kişilik istihdamın yüzde 1'ini oluşturan bu yılki listemizin ilk sırasında Fiba Grubu'nun Mark & Spencer'ı var. Şirket her alanda diğerlerine göre ezici bir üstünlüğe sahip. Genel ortalamada en yakın rakibinin 10 puan üstünde yer aldı. Bu yıl 100'ün altında çalışan sayısına sahip olan şirketleri liste dışı bıraktık. Bu kuralı sadece Coca Cola Company için bozduk çünkü gerçekten istisnai bir durumu var. 86 çalışanı olan şirket, kadın egemenliğinde yönetiliyor: Üst kademe yönetimin yüzde 87,5'i kadın.

Genel tabloda ise toplam kadın çalışan sayısı yüzde 43,8'e ulaşmış durumda ki bu rakam geçen yılki araştırmamızda da aynıydı. Finans, ilaç, hızlı tüketim ve çağrı merkezi şirketlerinde ise kadın çalışan sayısı, ezici farkla erkekleri geçiyor. Örneğin Marks & Spencer'da kadın çalışan oranı yüzde 71,3. Bankacılık sektörünün birincisi Ak-

bank'ta yüzde 55. Bankacılık sektörü üçüncüsü Koç Finansal Hizmetler'de bu rakam yüzde 61'e kadar çıkıyor.

Orta kademe ise kadın yönetici oranı genel toplamda 38,8'e düşmesine rağmen nispeten dengeli bir yapı var. Ama bu tablo, bir kademe yukarıda tersine dönüyor: Toplam 3,510 üst düzey profesyoneli kapsayan değerlendirmede kadın yönetici oranı yüzde 28,7 ile sınırlı kalıyor. Araştırmaya katılan dokuz şirketin üst kademesinde hiç kadın yok. İyi haber; bu oran geçen yıla göre 1 baz puan artış olduğunu gösteriyor. Ama yönetim kurulu katına çıktığında oran yüzde 16,6'ya kadar iniyor. Üstelik bu rakam içinde aile üyelerinin oranı yüzde 70'den fazla.

Nihayetinde kadınlar açısından bu yıl da değişen bir şey yok. Ama araştırma sürecinde gayet ilginç sonuçlara ulaştık. Örneğin kadın çalışan sayısının yüksek olması, artık şirketlerin önemsedığı bir konu. Bunu prestij meselesi olarak görüyorlar. Diğer taraftan tam da bu nedenle kadın çalışan sayısını açıklamaktan çekinen çok fazla şirket oldu. Örneğin holdingler... Sadece beş holding araştırmamıza katılmayı kabul etti.

FORBES olarak önümüzdeki ay altıncısını yayınlayacağımız Zenginler Listesi'nde yer alan birçok ismin şirketi de bizden uzak durdu. Bu, bir açıdan yılın 'züğürt tellisi' sayılabilir.

-Eyyüp Karagüllü